

Teld og skúli

Oddagrein

TAÐ var sera áhugavert, at hoyra og lesa um tiltakið hjá handilsskúlanum á Kambsdali við telduundirvísing. Viðurskipti okkara færoyinga til teldutøkna hefur altíð verið eitt sindur dupult. Vit hava verið skiftivís ovurfegin og skiftivís hava fólk óttast hesa nýggju tøkni.

MEN teldutøkni er sum øll onnur tøkni – hon kann nýtast og misnýtast. Tá hetta er sagt skerst ikki burtur, at teldutøknin er ein fortreyt fyri nútímans samfelagnum. Spurningurin um at meistra hesa tøkni er ein spurningur um at klára seg í eini skjótt skiftandi verð. Alt bendir á, at ung, ið ikki meta hesa tøkni, verða taparar í lívsins hørðu kapping.

TAÐ er tí sjálvsagt, at skúlin á øllum aldurstigum tryggjar børnum og ungum neyðturviligu førleikarnar til at handfara hesa tøkni. Í tí konservativa Bretlandi hefur stjórnin gjørt av at frá og við næsta skúlaári, skal miðast ímóti, at í minsta lagi ein telda er til taks fyri hvønn næmingin allan dagin í barnaskúlanum. Hetta er als einki kollveltandi hugskot, tí tala er um eitt hitt mest vanligu amboðið til samskipti og kunning. Tað vildi tí verið burturvið, at forða børnum og ungum at læra at nýta hetta amboð við hógv og skili.

UPPSKOTIÐ til nýggja fólkskúla-lóg tykist taka hædd fyri gongdini innan kunningartøkni og hetta er at fegnast um. Bert skulu vit í hesum sambandi minna á, at henda nýggja dimensiónin í undirvísingini kostar pening og vit vóna tí, at lögtingið, ið til ta tíð skal játta peningin, skilir, hvussu neyðugt tað er at tryggja, at okkara ungu ikki draga aftur úr í tí hørðu kappingini.

Sosialurin

Lesarabrøv

Umhugsi mína støðu

Reykjavík 19. febr. 1997

Sum javnaðarmaður fari eg nú av álvara at umhugsa støðu mína í flokkinum.

Tað sum fekk bikarið at flóta yvir var grein sum Jóanes Eidesgaard hevur í Sosialinum 15. febr. 1997 um, at ein samfelagsbólkur (fiskimenn) skulu fáa ser-sæmdir viðvíkjandi skatti o.s.fr.

Tað er undrunarvert at hvørja ferð talan er um fiskimenn ella sjómenn, leypa Ingeborg Vinther og Jóanes Eidesgaard upp á afturbeinini, eins og tað er ein pest ella virus í samfelagnum.

Sjálvur er undirritaði ein av teimum, sum fóru úttilands (Íslands) við fiskiskipi, tí støðan í Føroyum var so vánalig og ringt at fáa vinnu í landinum.

Hettar eisini tí at eg vildi ikki ganga og suttu uppá fingarnar í Føroyum (hevið møguleika at fara til ALS ella Almánastovuna).

Undirritaði hevur hús og familju í Føroyum og verður sostatt fullt skattaður í Føroyum, tað vil siga, at eg verði skattaður her í Íslandi og síðan endaliga í Føroyum.

Skatturin sum verður goldin í Íslandi verður síðan sendur heim til Føroya (sambært skattastovuni í Íslandi). Eg veit, at teir eru so grammir eftir skattinum

í Føroyum, at teir fæxa dag og dagliga yvir til Íslands, um at fáa skattin heim, eg skal ikki koma meir inn á hettar. Eg vil tí vísa á, at skattareglurnar eru ella vóru sera ógreiðar í Føroyum viðvíkjandi monnum, sum fóru úttilands at arbeiða. Tú visti neyvan hvat reglur vóru galdandi, tá tú fírst avstað ella kom heim aftur.

Eg var einaferð og spurdi meg fyri, tá eg byrjaði í Íslandi viðvíkjandi skatti o.s.fr. men fekk ógntíð sama svar. Tosaði eisini við aðrar, sum høvdu eitt heilt annað svar frá skattamyndugleikunum í Føroyum.

Fekk einaferð eitt avrit frá skattamyndugleikunum um eina kunngerð, tað hevur verið í jan. 1994 hvar fiskimenn og handverkarir sum arbeiðdu úttiland fingur frádrátt fyri kost og logi.

Tá eg var farin avstað aftur, kemur nýggi kunngerð, hvar í fiskimenn eru strik-adir úr hesi kunngerð, og kom eg av tilvild fram á hana, tá eg kom heim aftur um summaríð sama ár.

Hettar er fyri at vísa á, hvussu torført tað er at fylgja við tá ið tú ert burtur, vegna tess at tað eru so ógreiðar reglur á hesum økinum, í øllum førum fyri tann vanligu borgaran.

Eg vil tí siga við Jóanes Eidesgaard og eisini Inge-

borg Vinther form. í FA, sum hevur so nógv ímóti, at ávisir bólkir í samfelagnum fáa skattafyrirmin, at ein revisor segði nakað soleiðis við meg: Skattalógin er ikki serliga vinarlig móti fiskimonnum, sum sigla úttilands, óðrvisi hevði verið um eg arbeiðdi á landi ella eg sigldi við fraktháti.

Tað er tí hugstoytandi at síggja Ingeborg Vinther hotta við verkfalli mótegis fiskimonnum, sum eisini hava borið ábyrgd móti samfelagnum, og tað í stør-an stíl.

Fiskimenn sum hava vegna skattabroytingar mist nógv frádráttir gjøgnum tíðina, (sjóklæðir, nautisk amboð og annað) og hettar meðan javnaðarmenn hava stjórnað samfelagnum, minst til tað Jóanes.

I dag hava fiskimenn ong- ar fyrirmin frá um aðrar, men tað hava aðrir samfelagsbólkir á landi.

Eg vil ikki seta kílir mill- um samfelagsbólkur, vegna tess at allir hava brúk fyri hvørjum øðrum, bæði á sjóvi og landi, tí Ingeborg, eitt møguligt verkfall hevði fyri tað mesta rakt fólk á landi, sum ikki hevur alt ov nógv at missa og hevði tað sett samfelagið í eina verri støðu.

Eg skal leggja aftrat, at eg var mynstraður í 310

dagar í 1996 við íslenskum bát, haldi at henda burtur- vera er í so long hjá einum familjumanni.

Jóanes lat heldur Inge- borg goggja á landi, men tá tú sum formaður í Javn- aðarflokkinum líkasum let- ur skína íggjøgnum at tú tek- ur parti við einum bólk í samfelagnum innan arbeið- arastættina, tá bíður mær nógv ímóti.

Undirritaði hevur verið javnaðarmaður alla sína tíð, eisini verið valevni nakrar ferðir hjá javnaðarflokkin- um í sudurstrøym, og annars stuðla honum fullt út.

Tað er tí óskiljandi fyri meg at javnaðarflokkurin er farin út á eitt síðuspør, hes- um viðvíkjandi, hóast javn- aðarhugsjónin liggur mær fremst í huga, so er stórir ivi um man ikki eigur at venda honum baki.

Tað er undrunarvert at ein høgfriflokkur skilir problem- ini betur enn javnaðarflokk- urin, sum eg setti mitt álit á.

Eg taki hattin av fyri An- finnn Kallsberg, at hann roynir at gera okkurt við málið viðvíkjandi skatting av fiskimonnum, so at teir vera virðir eins og í granna- lundum okkara.

Virðingarmest

Hans Martin Hansen
Nólsoy

Er býráðsformaðurin »romantikari«?

Hoyrði í útvarpinum á morgni tann 27.2. sending, har býráðsformaðurin og fráfarandi býararkitektin úttalaðu seg um at opna Havnaráð.

Orsøkin til hetta var, at so komu fleiri fólk oman í býin.

Mær vitandi eru 50 ár síð- an Havnará lá opin, og ein og hvør skul gera sær púra greitt, at nógv er broytt hesi somu 50 ár.

Sum nú er, er næstan ikki framkomandi við bili í býn- um. Er nú ætlanin at bróta

høvudsvegin upp, og so kanska rógva ístaðin? eg spyrji bara.

Skilti at býráðsformaður- in fyrstu ferð hvði skrivað um hetta sama mál í Dimmu, sum annars fekk stóra reklamu av sama. Havi annars hildið, at just hesin var valdur inn fyri tjóðveldisflokk.

Eitt annað, sum er hesum viðkomandi, er sjálvandi, hvat ein soverðin ætlan fer at kosta. Men hevur Tórshavnar kommuna so nógv- an pening í kassanum, so

haldi eg, at hon heldur skuldi nýtt ein part av hes- um til lónir hjá fólki, sum arbeiða hjá kommununi.

I dag eru mong av teim- um so illa lønt, at komm- unan missir ein stóran part av fólki sínum til onnur ar- beidspláss, ið vilja gjalda meira. Hetta kann so sjálv- andi bótast uppá, nú TKST hevur sagt sáttmálan upp og nýggjar tingingar skulu vera í næstum.

Eitt annað mál, sum Leiv- ur Hansen og býráðið held- ur skuldu hugsað um at nýtt

peningin til, um teir eru tøk- ir, er barnaansingin - ikki til útbarnagarðar ella barnagarðar í hestastallum - men barnagarðar, sum eru bygdir til endamálið, so børn og starvsfólk kunnu liva og virka undir tryggum og sømiligum korum. Børn- ini eru hóast alt okkara framtíð.

Livst so spyrst.

Havnarkona

Pizzaria
Tlf. 18866
TILBOD HESA VIKUNA
Hesa vikuna hava vit pizza nr. 5 v/ost, tomatum, oksakjelti, leyki og oregano fyri
bert 55,-
Annars eru 16 ymisk slag af veito millum
Tlf. 18866

BILLUTIR
útvégast til
FLEST ALLAR BILAR
Fa. BILLUTIR
Tlf. 21605 Fax. 21666

Skrivstovunæmingur
Vit kunnu bjóða næmingi við FHS- prógvi, áhugaverða og fjølbroytta út- bugging á skrivstovu okkara.
Sendið skrivliga umsókn við prógvum til.
Svend Krosstein
Postbox 3229 · 110 Tórshavn